

Jak grać kartami online?

Wykorzystanie bezgotówkowych instrumentów płatniczych w Polsce daleko odbiega od średniego poziomu w Unii Europejskiej; jest prawie 5-krotnie niższe, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca 7,5-krotnie.

W ostatnich pięciu latach liczba kart została zdublowana, a liczba transakcji rośnie średniorocznie w tempie 20–30 proc. Nadal jednak dzieli nas ogromny dystans do krajów Unii Europejskiej, nie mówiąc już o takich krajach, jak Stany Zjednoczone. Niezwykle ważny jest efekt skali, który powoduje, że w ostatecznym rozrachunku maleje cena transakcji czy usług. Za kilka lat staniemy się uczestnikiem SEPA, na którym każda transakcja dokonywana przez naszych klientów banków będzie miała wszędzie podobną cenę. Zmusi to wszystkie instytucje finansowe do poszukiwania oszczędności na prowadzeniu takich transakcji.

Karciany efekt skali

W 10 największych krajach Unii Europejskiej 24 proc. dochodów banków to prowizje od transakcji systemu płatniczego. Detaliczny obrót bezgotówkowy w Polsce obejmuje nadal zaledwie 2 proc. obrotu płatniczego. Dr Remigiusz Kaszubski, dyrektor w ZBP, ocenia, że w krajach starej Unii koszty obrotu bezgotówkowego kształtują się na poziomie od 0,4 do 0,6 proc. PKB, podczas gdy w Polsce ok. 1 proc. Wskaźnik ten obrazuje, jak dużo jeszcze kapitału można zaoszczędzić, zgromadzić na rachunkach bankowych i efektywnie skierować na inwestycje.

Gospodarka elektroniczna nie jest celem, lecz środkiem zwiększenia efektywności transakcji. Nie wszystko dzieje się

za sprawą tzw. niewidzialnej ręki rynku, w wielu przypadkach, żeby osiągnąć efekt skali, banki muszą zorganizować się, umówić co do wyboru systemu i sposobu postępowania. Dla części banków e-gospodarka może przynieść skutki katastrofalne, jeśli będzie za droga, zbyt niebezpieczna. Istnieje też scenariusz, że w wyniku implementacji złych rozwiązań informatycznych bądź braku dobrych, bank utraci reputację lub zbyt późno osiągnie efekt skali, co jest równoznaczne z marnotrawstwem funduszy.

Okolo 60 proc. banków w Unii Europejskiej przyznaje się, że wykorzystuje outsourcing IT, w szczególności w zakresie funkcji wspomagających zarządzanie. Niewiele banków zleca prowadzenie rachunków, dużo więcej korzysta z tej strategii przy funkcjach związanych z procesowaniem wszelkiego rodzaju transakcji kartowych i elektronicznych. Duże instytucje finansowe postrzegają zalety outsourcingu przede wszystkim w obniżce kosztów, dla mniejszych banków to jedyna szansa na wdrożenie drogich e-technologii, nowoczesnych rozwiązań dla klientów korporacyjnych, a także wysokich standardów w zarządzaniu kapitałem.

Program „Chip and PIN”

W Europie centralno-wschodniej jesteśmy liderem pod względem wartości transakcji bezgotówkowych i liczby terminali (postów), natomiast pod względem wartości transakcji per capita i średniej liczby transakcji na terminal pozostajemy autsajderem. Agenci rozliczeniowi kart płatniczych podkreślają, że maleje średnia wartość prowizji od akceptantów.

W 1991 r., gdy weszły do obiegu pierwsze polskie karty Visa, można było nimi płacić w zaledwie 400 punktach handlowo-usługowych. Obecnie karty Visa przyjmuje ok. 150 tys. punktów akceptacji, z których ponad 112 tys. jest wyposażonych w elektroniczne terminale POS umożliwiające transakcje online. Gotówkę na karty Visa można wypłacać w 8,5 tys. bankomatów w całym kraju.

PLASTIK Z WIZERUNKIEM

PIOTR WÓJCIK

dyrektor Biura Wsparcia Sprzedaży
Banku Polskiej Spółdzielczości SA

W projekcie wdrożenia kart debetowych online w Zrzeszeniu Banku BPS sprawą kluczową jest zapewnienie standardów bezpieczeństwa. Klient banku spółdzielczego o każdej porze dnia i nocy musi posiadać możliwość posługiwania się kartami oraz korzystania ze środków, którymi zasilił swój rachunek. Wdrożony przez nas system Vision Card Management dzięki funkcji tzw. multibankowości zapewnia bankom zrzeszonym niezależne kreowanie polityki prowizyjnej. Każdy bank ma dostęp do swojego obszaru kart płatniczych, w którym samodzielnie definiuje opłaty i prowizje w zależności od przyjętej polityki cenowej. Aby spełnić wymogi funkcjonalności online, Vision Card Management posiada połączenie z platformą Kredyt Banku, z którym zawarliśmy umowę na dostęp do sieci Visa i Master Card. Zapewnienie współdziałania systemu z aplikacjami zlokalizowanymi w każdym z banków zrzeszonych wymagało synchronizacji oprogramowania zakupionego u wielu dostawców IT. Prekursorem kart online w sektorze był Krakowski Bank Spółdzielczy, jednakże przedsięwzięcie realizowane w Zrzeszeniu Banku BPS okazało się dużo bardziej skomplikowane. Równolegle do własnych instalacji, projekt był koordynowany z warszawskim biurem Visa Europe, przy którego wsparciu udało się go wdrożyć w stosunkowo krótkim czasie.

Niezwykle ważna będzie produkcja, standaryzacja i dystrybucja kart, zwłaszcza przy ich indywidualizacji dla poszczególnych BS-ów. Możemy zaoferować ban-

kom dowolną liczbę wizerunków ich kart, trzeba jednak tym racjonalnie zarządzać przy pomocy firmy zewnętrznej bądź budując własne centrum autoryzacji. Warto pamiętać, że wdrożenie w przyszłości standardu EMV oznacza implementację nowych technologii i sposobów personalizacji kart.

Jak działa system kartowy? Aplikacja w banku zrzeszonym odpowiada za wprowadzanie wniosków o wydanie kart oraz umożliwia zakładanie blokad z tytułu autoryzowanych transakcji. Księgowane są transakcje na rachunkach, do których wydano karty. System pozwala na zdejmowanie blokad stworzonych wcześniej na poczet obciążenia. Istnieje możliwość autoryzacji sald odpowiednio do realizowanych transakcji. System „frontowy”, który autoryzuje karty, przetwarza transakcje przychodzące w różnych formatach z całego świata i rozliczane przez Visa. Ponadto odpowiada za generowanie plików rozliczeniowych z sieci i przekazywanie ich do BS-ów oraz za przygotowanie PIN-ów i plików produkcyjnych do kart.

Vision Card Management – program wewnętrzny Banku BPS – zarządza blokadami przekazywanymi do BS-ów oraz plikami ELIXIR do rozliczenia transakcji. Obsługuje transakcje zwrotne, ewidencje kart debetowych oraz aktualną bazę sald debetowych. Chodzi też o to, aby system umożliwiał autoryzację kart wtedy, gdy aplikacja w banku spółdzielczego jest niedostępna np. ze względu na przerwy w łączności.

Kolejny projekt to wdrożenie karty kredytowej w formule multibankowości. Założeniem jest to, aby każdy bank spółdzielczy mógł wydawać karty kredytowe oraz samodzielnie definiować parametry dotyczące oprocentowania i spłat. Wdrożenie kart bez imienia i nazwiska, tzw. instant issue, pozwoli na ich wydanie już w momencie otwarcia rachunku. Bank BPS przygotowuje też na potrzeby zrzeszonych BS-ów karty przedpłacone w systemie podobnym do pre-paidów GSM.

Liderem wprowadzania kart chipowych jest Wielka Brytania. Program wprowadzania chipów nazwano „Chip and PIN”, by w ten sposób podkreślić jedną z najważniejszych jego zalet, czyli potwierdzanie transakcji kodem PIN, a nie podpisem. Karty z mikroprocesorami mają najpopularniejsze w Polsce systemy Visa i MasterCard. Organizacja Visa Europe uruchomiła system V PAY, nowej, ogólnoeuropejskiej karty debetowej z mikroprocesorem. Pierwsze w Europie transakcje z użyciem V PAY – zarówno krajowe, jak i międzynarodowe miały miejsce w Grecji i we Francji. To wdrożenie stanowi znakomitą podstawę do skierowania zaproszenia do banków opracowujących strategię włączenia się w Jednolity Europejski Obszar Płatniczy (SEPA).

Akceptacja kart V PAY odbywa się w sieci punktów handlowo-usługowych w całej Europie, wyposażonych w 2 mln terminali Visa zgodnych ze standardem EMV. Karty z mikroprocesorem

V PAY zapewniają maksymalny poziom bezpieczeństwa i kontroli ze strony banku-wydawcy, a także redukują do minimum ryzyko strat wynikających z przestępstw. Karta V PAY to karta debetowa z mikroprocesorem wymagająca potwierdzenia każdej transakcji kodem PIN, która:

- współdziała z różnymi krajowymi systemami numeracji rachunków kart (obejmującymi ciągi o długości od 13 do 18 cyfr zaczynające się od cyfr 4, 5 lub 6); co oznacza, że banki-wydawcy kart, centra rozliczeń i autoryzacji oraz firmy handlowo-usługowe mogą w dalszym ciągu stosować istniejące systemy i infrastrukturę obsługującą karty debetowe przy zastosowaniu minimalnych zmian,
- może współdziałać pod wspólną marką z krajowymi systemami kart debetowych w okresie przejściowym do wspólnego systemu w ramach Jednolitego Europejskiego Obszaru Płatniczego, zalecanego zarówno przez Europejski Bank

Centralny, jak i Europejską Radę ds. Płatności,

- może być oznaczona symbolem PLUS, dającym dostęp do bankomatów na całym świecie,
- jest kompatybilna ze wszystkimi terminalami działającymi w oparciu o ujednolicony standard EMV.

Cashback w zasięgu ręki

W przeciwieństwie do niektórych krajów, w Polsce karty debetowe nie posiadają lokalnych znaków akceptacji. Rynek kart debetowych podzielony jest pomiędzy systemy MasterCard i Visa, mogące zagwarantować stworzenie Jednolitego Europejskiego Obszaru Płatniczego (SEPA). To właśnie daje nam duży potencjał rozwoju tego programu w stosunkowo krótkim czasie. Zdaniem ekspertów może to nastąpić nawet szybciej niż w krajach UE, w których rynek debetowy jest bardziej ukształtowany, ale też mniej

JAK GRA VISA...

Liczba kart debetowych i kredytowych Visa wydanych w Polsce przez banki członkowskie przekroczyła na koniec I kwartału br. 17,5 mln, co oznacza przyrost o ponad 3,2 mln kart Visa od końca marca 2007 r. Kart Visa wydawanych przez banki spółdzielcze było o 40 proc. więcej niż rok wcześniej. Od marca 2007 r. liczba udostępnionych przez banki spółdzielcze bankomatów akceptujących karty Visa zwiększyła się o 25 proc. Całkowite obroty kartami Visa wydanymi w Polsce wyniosły w ciągu 12 miesięcy kończących się 31 marca br. równowartość 44,6 mld euro, a liczba transakcji przekroczyła w tym okresie 728 mln. Dynamicznie wzrasta liczba płatności bezgotówkowych dokonywanych kartami Visa. Ich wartość w ciągu roku obrotowego była o 35,1 proc. wyższa niż rok wcześniej.

elastyczny, gdyż opiera się na lokalnych systemach akceptacji niedających żadnych wartości dodanych.

Ważną decyzją dla rozwoju płatności bezgotówkowych jest przyjęcie zasad umożliwiających wprowadzenie w kraju usługi Visa Cashback – możliwości wypłaty gotówki z kasy sklepowej przy okazji płacenia kartą Visa za dokonane zakupy. Banki przygotowują się do stopniowego wprowadzenia, od lata br., usługi Visa Cashback dla debetowych kart Visa – za pomocą kart tego typu najczęściej dokonywane są wypłaty gotówki w ciężar konta osobistego ROR.

Pierwszym spółdzielczym bankiem zrzeszającym, który wdrożył usługę Visa Cashback był Bank BPS SA. Usługa jest już dostępna w ponad 10 tys. placówek detalicznych także w małych miejscowościach. Od września br. na stronie www.visa.pl można zlokalizować placówki handlowo-usługowe oferujące Visa Cashback na wirtualnej platformie Google Maps. □

W Europie centralno-wschodniej jesteśmy liderem pod względem wartości transakcji bezgotówkowych i liczby terminali (postów), natomiast pod względem wartości transakcji per capita i średniej liczby transakcji na terminal pozostajemy autsajderem.

doskonała struktura systemu

VSoft Rating Engine

VSoft Rating Engine stosuje metodę oceny zdolności kredytowej klienta instytucjonalnego opartą na tradycyjnej metodzie punktowej. Oznacza to, że głównym punktem zainteresowania jest firma i cała analiza skupia się ściśle na ocenie jej zdolności do spłaty kredytu.

VSoft Scoring Engine

VSoft Scoring Engine umożliwia dokonanie analizy ryzyka kredytowego według mechanizmu „credit scoring”, czyli przydzielania ocenianym zmiennym punktów określonych w karcie scoringowej, co obiektywizuje analizę, ograniczając ryzyko kredytowe.

VSoft Credit Management

VSoft Credit Management automatyzuje spektrum procesów kredytowych dla klientów detalicznych i instytucjonalnych banku. System nie tylko uwzględnia procesy strategiczne, jak modelowanie portfela kredytowego, ale także obejmuje szereg procesów operacyjnych takich jak: sprzedaż produktów kredytowych w modelu sprzedaży bezpośredniej i pośredniej (z pełnym rozliczeniem należnych prowizji w oparciu o zarejestrowane umowy agencyjne), automatyzacja kompletowania dokumentów i wniosków kredytowych, oraz ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem kredytowym. VSoft Credit Management wspiera również obsługę kredytów uruchomionych, w tym sprawozdawczość ustawową i branżową, monitoring należności i raportowanie należności przeterminowanych oraz zarządzanie należnościami przeterminowanymi (w tym restrukturyzację zobowiązań kredytowych, windykację miękką, twardą) i zajęcia komornicze.

VSOFT SA
30-133 Kraków
ul. Juliusza Lea 112
tel. +48 (12) 639 15 45
fax +48 (12) 639 15 46

NIP: 677-22-09-677 REGON: 356681441 KRS: 0000167032
Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia XI Wydział Gospodarczy
Kapitał zakładowy: 500 000 zł (wpłacony w całości)
Nr rachunku bankowego: 82 1910 1048 2204 9584 1121 0002

www.vsoft.pl
handlowy@vsoft.pl